

MOTTATT
01 AUG 2018

Malvik kommune
Areal og samfunnsplanlegging
Postboks 140
7551 Hommelvik

Deres ref: 2015/2020-69
Vår ref: 2015/131898
Dato: 27.07.2018
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

UTTALELSE TIL OMRÅDEREGULERINGSPLAN FOR VIKHAMMER SENTRUM

Vi viser til brev fra Malvik kommune 12.6.2018 med varsel om høring og offentlig ettersyn av plan for områderegulering for Vikhammer sentrum, med frist for uttalelse 24.8.2018. Vi gir med dette vår uttalelse til planforslaget.

Mattilsynet er statlig sektormyndighet etter Matloven for forhold som angår planter, fisk, dyr og mat, inkludert drikkevann. Blant disse sektorområdene har vi noen kommentarer til planforslaget knyttet til drikkevann og plantehelse.

Som grunnlag for vår uttalelse, viser vi til følgende regelverk:

- Plan- og bygningsloven § 1-4, andre ledd. (Krav til at plan- og bygningsmyndighet skal samarbeide med offentlige myndigheter som har interesse i saken).
- Drikkevannsforskriften § 26 (Krav til at kommunen skal ta drikkevannshensyn ved utarbeidelse av reguleringsplaner).
- Matloven § 18 (Krav til aktsomhet for å hindre spredning av planteskadegjørere)
- Forskrift om plantehelse § 4 (forbud mot å spre planteskadegjørere)
- Floghavreforskriften

Mattilsynet ble varslet om planoppstart for denne områdereguleringsplanen 19.6.2015. I e-post til kommunen 22.6.2015 ga vi melding om at vi ikke hadde merknader ved planoppstart.

Kort om utkastet til områdereguleringsplan

Planen omfatter Vikhammer sentrum med et område på ca. 1350 dekar. Formålet er å legge til rette for bærekraftig og miljøvennlig utvikling på Vikhammer. Utkast til planbestemmelser beskriver bebyggelse av boliger i bestemte felt (men ikke antall), kontor, forretning, tjenesteyting, barnehage, skole og idrettsanlegg. Planen angir noen generelle krav til tekniske infrastruktur som gater, fortau, gang/sykkelveg, parkeringsplasser og jernbane.

Planutkastet omfatter ROS-analyse utført av Asplan Viak datert 5.2.2018. Ett av punktene vurdert her er vannforsyning og avløpsnett. Her angis at planforslaget gir forsterking av anlegg og vil bidra til å redusere sannsynlighet for hendelser. Risiko på dette punktet vurderes til gul, dvs. tiltak bør vurderes ut fra kostnad / nytte.

Merknader knyttet til drikkevannsforsyning

Områdereguleringsplanen beskriver ikke nærmere om status og planer for drikkevannsforsyning i planområdet. Mattilsynet er kjent med at det er drikkevannsforsyning fra Malvik vannverk i området.

Forhold knyttet til leveringskapasitet

Noen av typene tiltak beskrevet i planutkastet vil kreve forsyning av drikkevann: boliger, kontor, forretning, skole, barnehage. Men planutkastet beskriver ikke antall, eller nærmere om typer virksomhet, og gir derfor ikke grunnlag for å estimere økning i drikkevannforbruk knyttet til disse. Det framkommer heller ikke fra planutkastet om vannverkets kapasitet er vurdert i forhold til de nye tiltakene i planforslaget. Mattilsynet er ikke kjent med om slik vurdering er gjort.

Dette gir grunn til å påpeke kommunes plikt til å sikre at leveringskapasitet for drikkevann blir tatt hensyn til i planarbeidet, jf. Drikkevannsforskriften § 26. Det er uklart om kommunens planstrategi er å ta inn slike vurderinger i områdereguleringsplan eller i detaljreguleringsplan. Men kommunen har uansett plikt til å sikre at dette hensynet blir tatt med i planarbeidet.

Mattilsynet anbefaler derfor:

- enten: at det gjøres vurderinger av kapasitet for forsyning av drikkevann i forhold til de planlagte tiltakene i områdereguleringsplanen, og at omtale av dette tas inn i plandokumentene.
- eller: at det tas inn i områdereguleringsplanen at dette forholdet må utredes og beskrives for detaljreguleringsplaner. Dette kan for eksempel tas inn som et nytt kulepunkt under planbestemmelsene pkt. 6.2. (Detaljerte reguleringsplaner skal blant annet vise: ....)

Forholdsregler for å unngå skade på drikkevannsledningsnett under anleggsprosessen

Anleggsarbeid i grunnen kan medføre skade på drikkevannsledninger, enten som skade under graving, eller gjennom utløsning av ras og skred. Hendelser knyttet til ras og skred er vurdert i ROS-analysen og kommer ut med grønn eller gul sektor. Vi legger videre til grunn at gravearbeid utføres med nødvendig aktsomhet, og at kommunen vurderer i hvilken grad det er hensiktsmessig å ta inn generelle krav om dette i aktuelle reguleringsplaner. Mattilsynet har ikke noen videre kommentar til dette.

Merknader knyttet til plantehelse

I utkast til planbestemmelsene pkt. 8.2 er det omtalt flytting av matjord innenfor noen av feltene i planen. Mattilsynet finner grunn til å påpeke forhold til plantehelse ved slik flytting av matjord: For flere jordbruksplanter kan det forekomme svært tapsbringende planteskadegjørere. To av de mest aktuelle er floghavre som er aktuelt ved korndyrking, og potetcystenematode som rammer potet. Smitte kan spres både med jordmasser som flyttes og med maskiner, jord, frø og andre planterester. Slik smittespredning innebærer stor risiko for skade og økonomisk tap for de berørte.

Planteskadegjørere og ugras som har vesentlige samfunnsøkonomiske konsekvenser, er regulert i lov og forskrift. Dermed er de underlagt offentlig tilsyn. Iht. § 4 i forskrift om plantehelse er det forbudt å spre skadegjørere som er listet i forskriftens vedlegg 1 og 2. Floghavreforskriften gir forbud mot flytting av jord fra eiendom med floghavre (§ 8) og plikt til å rengjøre anleggsmaskiner etter bruk på slikt område (§ 9). Matloven stiller krav om at enhver skal utvise nødvendig aktsomhet for å hindre slik smitte. Eier/driver av jordbruksområde har ansvar for å sikre aktuelle tiltak, men utbygger og maskinentreprenører har også delansvar etter regelverket.

Under omtale av flytting av matjord i planbestemmelsene er det ikke tatt med noen omtale av disse forholdene. Mattilsynet mener at det burde være med. Vi anbefaler at følgende formulering tas inn i planbestemmelsene, for eksempel under pkt 8.2, avsnittet Håndtering av matjord innenfor felt B1, B4, B5, BKB5: *Utbygger må sikre nødvendige tiltak for å hindre smitte av planteskadegjørere ved flytting av matjord.*

Oppsummering

Mattilsynet anbefaler at følgende tas inn i områdereguleringsplanen:

- Vurdering av leveringskapasitet for drikkevann, evt. krav om at dette skal tas inn i aktuelle detaljreguleringsplaner
- Krav om at utbygger, ved flytting av matjord, sikrer nødvendige tiltak for å hindre smitte av planteskadegjørere.

Kopi til:

- Fylkesmannen i Trøndelag
- Malvik kommunale vannverk v/Sturla Jacobsen

Med hilsen

Erik Wahl

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*